

ת"פ 29593/01/18 - מדינת ישראל נגד פלוני

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 29593-01-18 מדינת ישראל נ' פלוני(עצור
בפיקוח)

בפני
בעניין: כבוד השופטת חגית מאק-קלמנוביץ
מדינת ישראל ע"י פרקליטות מחוז ירושלים
(פלילי)

המאשימה

נגד

פלוני ע"י ב"כ עו"ד מיכאל עירוני

הנאשם

גזר דין

1. הנאשם הודה והורשע בכתב אישום מתוקן במסגרת הסדר טיעון בעבירות של הצתה לפי סעיף 448 רישא לחוק העונשין תשל"ז-1977 (להלן: **החוק**) ובהדחה בחקירה לפי סעיף 245(א) לחוק. ההסדר לא כלל הסכמה בעניין העונש, אם כי כבר במועד ההודעה על ההסדר הודיע ב"כ הנאשם כי מוסכם שהנאשם חולה בסכיזופרניה בעקבות שירותו הצבאי, הוא הוכר על ידי משרד הביטחון ומטופל נפשית כבר שנים רבות. הובהר כי הטיעונים הם במישור של קרבה לסייג ולא בעניין האחריות.

בדיון ביום 8.1.20 הודיעו הצדדים על הסכמה לכך שיוטל על הנאשם עונש של מאסר בעבודות שירות, כאשר המאשימה תבקש להטיל את התקופה המקסימלית והנאשם יבקש להסתפק בתקופה קצרה יותר. הנאשם הופנה לקבלת חוות דעת הממונה על עבודות השירות.

2. על פי כתב האישום המתוקן, בין הנאשם לבין המתלונן קיימת היכרות מוקדמת, הקשר ביניהם נותק לפני מספר שנים וניסיונותיו של הנאשם ליצור קשר עם המתלונן לא נענו. ביום 24.12.17 הגיע הנאשם לביתו של המתלונן במעלה אדומים לאחר שהצטייד בג'ריקן ובו בנזין, כשפניו מכוסים ב"חם צואר" והוא נושא תיק. הנאשם שפך את הבנזין על חלון חדרו של המתלונן ועל עציץ שהיה מונח עליו, הצית את הבנזין, האש התלקחה ובמקום עלו להבות. לאחר התלקחות האש הנאשם השליך את הג'ריקן ועזב את המקום. אביו של המתלונן ששהה בבית כיבה את הלהבות, וכתוצאה מהאירוע נגרמו נזקים לחלון, לתריס ולרשת המותקנים בו וכן לקיר האבן ורצפת האבן הסמוכים לחלון.

בהמשך, לאחר שנעצר, ביום 4.1.18 ביקש הנאשם מאדם שהיה עצור עמו ועמד להשתחרר ליצור קשר עם אחיו של הנאשם ולבקש ממנו להעלים תיק שהיה במחסן בבית הוריו, וכן למסור לאדם שראה אותו בסמוך לאחר ההצתה ולבקש ממנו שימנע מלהעיד או שיעיד שראה את הנאשם כשאינו נושא תיק. הנאשם הפציר בחברו מספר פעמים להעביר את המסרים, אחרת הנאשם "יאכל תיק" של שנה - שנתיים.

3. לאחר הודאת הנאשם ומתן הכרעת הדין הופנה הנאשם לקבלת תסקיר של שירות המבחן. הטיעונים לעונש בתיק נדחו מספר רב של פעמים על פי בקשת קצין המבחן, על מנת לאפשר לנאשם למצות את הליכי השיקום. מהתסקירים שהוגשו עולה כי בשלב הראשון התעוררו קשיים בשיתוף הפעולה, אולם בהמשך נרתם הנאשם, בסיוע בני משפחתו, והחל בהליך טיפולי במסגרת מרכז יום במכון הירושלמי לגמילה מסמים ותחלואה כפולה. התסקירים שהוגשו הצביעו על השתלבות טובה של הנאשם בהליך, השתתפות בפגישות קבוצתיות ופרטניות, נטילת אחריות מלאה על מעשיו ושביעות רצון גבוהה מצד הנאשם וסביבתו. לאחר סיום ההליך השתלב הנאשם במקום עבודה. עוד עלה מהתסקירים שהוגשו כי הנאשם שירת בצה"ל, אולם במהלך ולאחר השירות הידרדר מצבו הנפשי. הוא החל להשתמש בסמים, פנה לטיפול פסיכיאטרי ואובחן כסובל מסכיזופרניה. על פי חוות דעת פסיכיאטרית שנערכה לאחר מעצרו ביום 18.2.18, הרקע למעשים נשוא כתב האישום אינו מחלת הנפש אלא הפרעת אישיות דיסוציאלית. עם זאת קצין המבחן התרשם כי הנאשם אינו מעורב בחברה שולית ופלילית ואין לו דפוסי חשיבה עברייניים.

4. בתסקיר מסכם עמד קצין המבחן ברק אריאב על מצבו של הנאשם בעת ביצוע העבירה, כאשר התנהל באופן חסר אחריות והתקשה לבחון את תוצאות מעשיו והשלכותיהם, סבל ממחלת נפש פעילה, לא שיתף פעולה עם גורמי הטיפול ואף השתמש בסמים, אשר יתכן שהביאו להחרפה במצבו הנפשי. מנגד, התהליך החיובי שעבר הנאשם, שהביא למודעות למצבו, הפסקת השימוש בסמים וניתוק קשר עם חברים מהעבר, בצד השתלבותו בעבודה בחנות לממכר מזון מהיר וכוונתו אף לרכוש שותפות במקום ולהשתלב גם בניהולו, תוך הכרה כי בצד התעסוקה עליו להמשיך בטיפול הנפשי לאיזון מצבו. הנאשם אף החל בהליכים לקבלת גימלת נכות בשל מצבו הנפשי. קצין המבחן ביקש להביא בחשבון את הפסקת השימוש בסמים, שיתוף הפעולה ורצונו של הנאשם לשקם את חייו, וכן תקופה של מספר חודשים בה שהה במעצר לראשונה בחייו, ותקופה נוספת של מעצר באיזוק אלקטרוני, ולאחר מכן בתנאים מגבילים שאותם מילא ללא הפרה.

על מנת למנוע הידרדרות במצבו של הנאשם המליץ קצין המבחן על עונש של מאסר בעבודות שירות לתקופה קצרה ככל האפשר, וכן צו מבחן לשנה.

הנאשם הופנה לקבלת חוות דעת של הממונה על עבודות השירות, ונמצא מתאים לביצוע עבודות שירות במגבלות מסויימות, ובתנאי שיהיה במעקב פסיכיאטרי סדיר.

5. בטיעוניה לעונש ציינה ב"כ המאשימה כי מעשיו של הנאשם היו מתוכננים והוא אף הצטייד מראש בחומר דליק ובחם צוואר. היא עמדה על כך שהחלון שהוצת היה בבנין דירות והמעשה סיכן את הבנין כולו על תושביו, והזכירה את הנזק שנגרם לרכוש. היא הציגה קבלות על תיקון הנזקים לחלון (בסכומים של 4,000 ₪ ו-2,000 ₪) וכן על טיפול פסיכולוגי בבת המשפחה, אשר נדרש בשל החמרה במצבה לאחר שבעבר טופלה בשל חרדות. עוד טענה כי הנאשם ביצע את המעשים ללא התגרות מצד המתלון, ולאחר מכן ניסה להעלים ראיות.

ב"כ המאשימה עמדה על חומרת המעשים והסכנה לפגיעה בחיי אדם. היא ביקשה לקבוע מתחם ענישה שבין 2.5 ל-5 שנות מאסר, וטענה כי יש להביא בחשבון את מצבו הנפשי של הנאשם במסגרת המתחם. היא הפנתה לפסקי הדין שניתנו בע"פ 7887/12 **מאיר שאול נ' מדינת ישראל** (24.4.13) וע"פ 2745/18 **באסל אבו שארב נ' מדינת ישראל** (18.8.18). לנוכח הליך השיקום האינטנסיבי שעבר הנאשם, מחלת הנפש ממנה הוא סובל והחשש שעונש מאסר בפועל יפגע במצבו, הסכימה המאשימה לחריגה ממתחם הענישה, כך שהנאשם ירצה עונש מאסר בעבודות שירות. אולם לטענתה גם בעת חריגה מהמתחם יש להביא בחשבון שיקולי ענישה נוספים, ולפיכך העונש צריך לעמוד על התקופה המקסימלית של 9 חודשים.

6. ב"כ הנאשם הודה למאשימה על עמדתה המתחשבת בנאשם ואף מדרבנת אותו להמשיך בדרכו. הוא הפנה לתסקיר שירות המבחן שהמליץ על תקופה קצרה של מאסר בעבודות שירות, והוסיף כי הנאשם היה נתון כ- 5 חודשים במעצר ממש ו-7 חודשים באיזוק אלקטרוני. הסניגור הסכים לתשלום פיצוי למתלונן וביקש להתחשב בו ולהסתפק בתקופה קצרה של עבודות שירות.

7. אין מחלוקת באשר לחומרת העבירה של הצתה, במיוחד כאשר מדובר בבית מגורים. העדר היכולת לשלוט באש היתה עלולה להעמיד בסכנה את חייהם של כל דיירי הבניין. גם רכושם של כלל הדיירים הועמד בסכנה בשל החשש להתפשטות האש. אין מחלוקת גם על כך שהנאשם סבל בתקופה הרלוונטית מסכיזופרניה, ובתסקיר נזכרת חוות דעת פסיכיאטרית (שאינה בפני) המצביעה על בעיות נפשיות נוספות. מאז ביצוע העבירה עבר הנאשם הליך טיפולי ממושך שהביא להפסקת השימוש בסמים ולהקפדה על טיפול ואיזון במצבו הנפשי.

בנסיבות אלו, קיימות שתי מערכות שיקולים המשפיעות על מתחם הענישה. ראשית, הנאשם נמצא במצב של קרבה לסייג לאחריות פלילית, ועובדה זו משליכה על המתחם שיש לקבוע בעניינו מכח סעיף 40ט(א)(9) לחוק. בנוסף, במקרה זה יש מקום גם לחריגה מהמתחם בשל הליך השיקום שעבר הנאשם והמלצת שירות המבחן בעקבות הליך זה.

8. לצורך הדיון כאן אני מקבלת את עמדת המאשימה בנוגע למתחם הענישה לעבירות אותן עבר הנאשם בנסיבות רגילות. בעניינו, ובהתחשב בקרבה לסייג, אני מעמידה את המתחם לנאשם שבפני לתקופה שבין שנה אחת לשנתיים.

לנוכח הליך השיקום המשמעותי שעבר הנאשם, כמפורט לעיל, ובהתאם להמלצת קצין המבחן ולהסדר אליו הגיעו הצדדים, ראוי לסטות ממתחם הענישה כך שהנאשם ירצה עונש של מאסר בעבודות שירות.

באשר לתקופת עבודות השירות, אני מביאה בחשבון את התקופה בה היה הנאשם נתון במעצר ממש וכן תקופה נוספת של כ-7 חודשים שבה היה במעצר באיזוק אלקטרוני. כמו כן נתתי דעתי להמלצת שירות המבחן לצמצם את תקופת עבודות השירות לתקופה קצרה ככל האפשר.

9. לנוכח כל האמור אני דנה את הנאשם לעונש כמפורט להלן:

1. מאסר בפועל לתקופה של תשעה חודשים שירוצה בעבודות שירות. מתקופה זו ינוכו ימי מעצרו של הנאשם ויתרת הזמן תרוצה בעבודות שירות בהתאם לחוות דעת הממונה.

הנאשם יתייצב במשרדי הממונה על עבודות השירות בבאר שבע ביום 24.5.20 שעה 10:00.

מובהר לנאשם כי חריגה מהדרישות ותנאי ההעסקה עלולה להביא להפסקת עבודות השירות ולהמשך ריצוי העונש במאסר ממש.

2. מאסר על תנאי ל-3 חודשים למשך 3 שנים על עבירת הצתה או ניסיון לעבור עבירה זו.

3. פיצוי למתלונן בסך ₪ 6,000 לשישולם ב-6 תשלומים שווים ורצופים, החל מיום 1.4.20.

ככל שקיימת הפקדה בתיק זה או בתיקי המעצר הקשורים אליו, הקנס ינוכה מהפקדה זו ויתרת ההפקדה תוחזר לנאשם באמצעות בא כוחו.

זכות ערעור לבית המשפט העליון בתוך 45 יום.

ניתן היום, ח' אדר תש"פ, 04 מרץ 2020, במעמד הנוכחים.